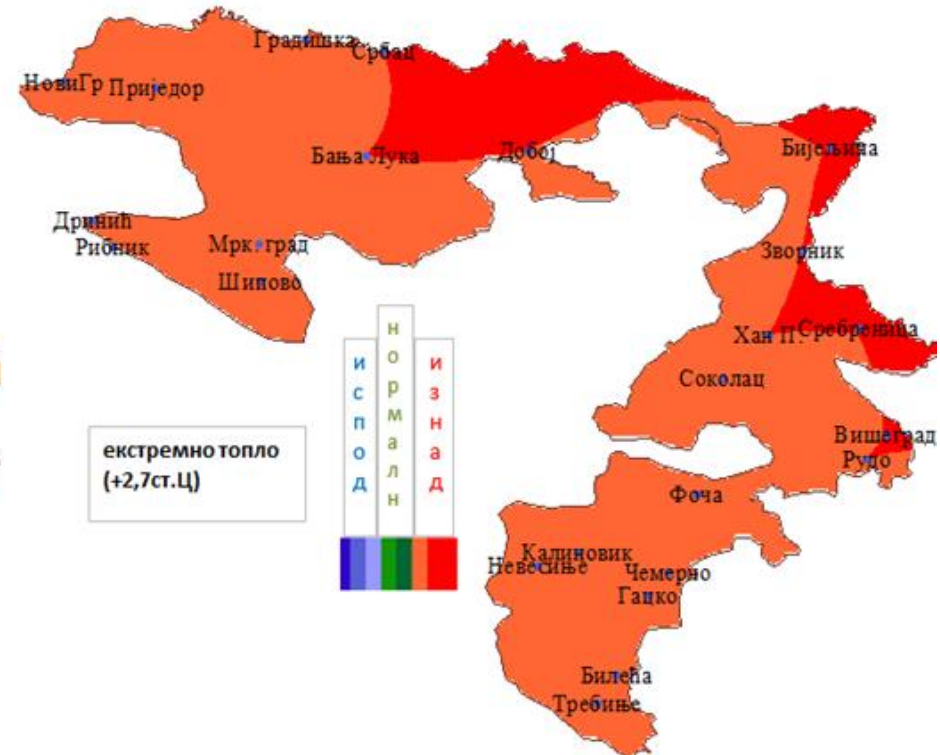
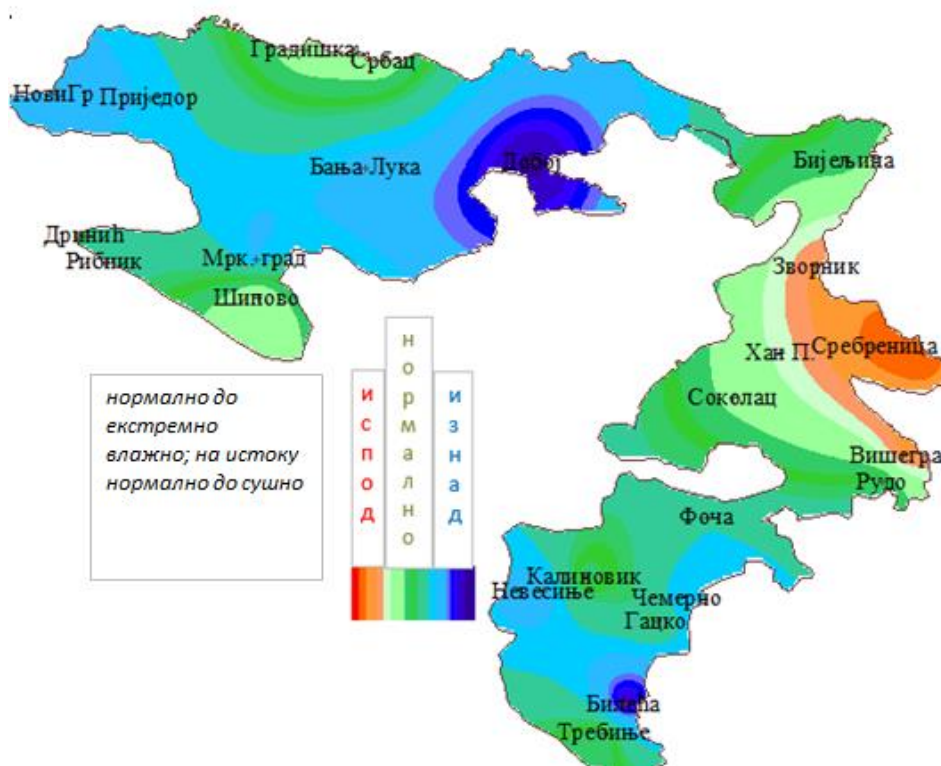

РЕПУБЛИКА СРПСКА

МАЈА 2018

- Преовлађујући тип времена: **екстремно топло**
- Тср за РС у просеку, 17 °C што је за 2,7 °C топлије у односу на средњу вредност **1951-2018**.
 - Тмакс 22.3 °C (Чемерно, 31 мај) до 33.2 °C (Вишеград, 30 мај)
 - Тмин 1.2 °C (Калиновик, 18 мај) до 10 °C (Србац, 17 мај)
 - **мај 2018 један од десет најтоплији у 157 година**
 - 1863, 1869, 1945, 2003, 2009 била слична Тср а **1868 најтоплије**
- Количина кишних падавина **око нормале до суво; Крајина и Посавина влажно до екстр. влажно**

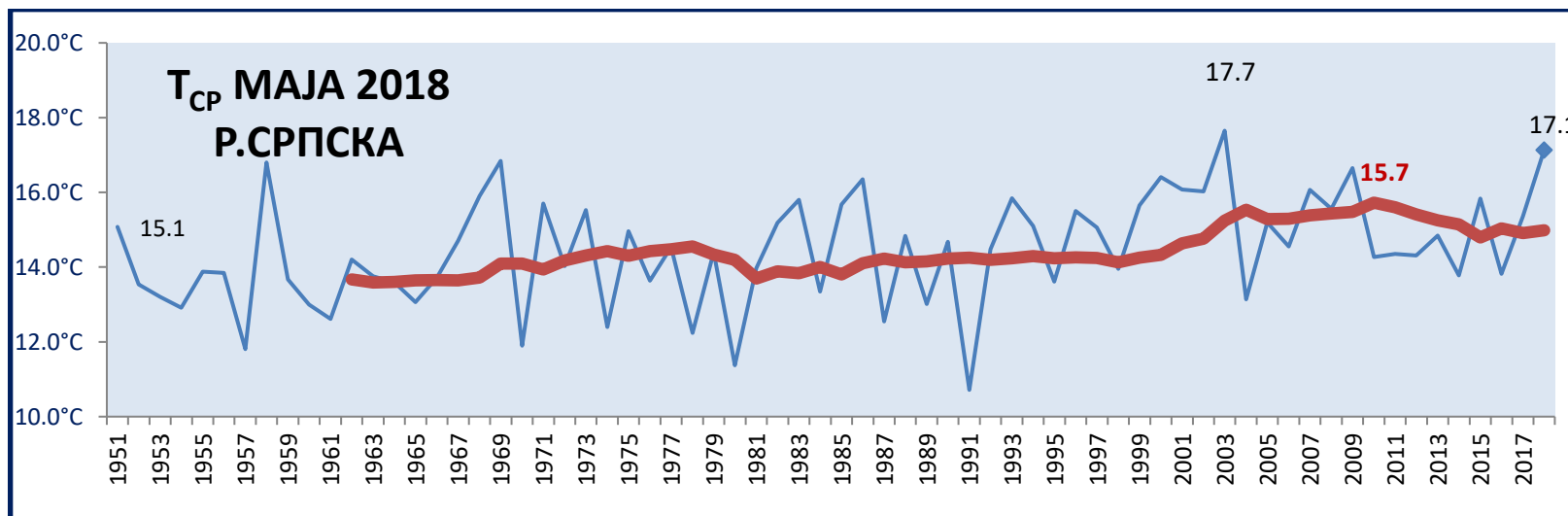
ТЕМПЕРАТУРА ВАЗДУХА

Средња температура ваздуха (T_{cp}) маја 2018 за цијелу Републику Српску је за $+2,7^{\circ}\text{C}$ изнад просјека за период 1951-2018. Најтоплије је било 2003 кад је средња мајска температура била 17.7°C , најхладније 1991. са 10.7°C

Најхладнији дан маја је био 12. са измјерених T_{max} 2.2 (Мраковица Козара) док је најтоплији био 30. са 33.2 степени Целзјусових на станици Вишеград. Апсолутно колебање ($T_{min}-T_{max}$) је било највеће у Шипову, 26 степени.

Табела 1: Екстремни временски услови (T_{cp})

ПРОСЕК СРЕДЊЕ ТЕМПЕРАТУРЕ ЗА РЕПУБЛИКУ СРПСКУ, 1951-2018												
Најхладнијих 12	10.71	11.37	11.81	11.90	12.24	12.40	12.55	12.61	12.91	12.99	13.01	13.06
	1991	1980	1957	1970	1978	1974	1987	1961	1954	1960	1989	1965
Најтоплијих 12	17.65	17.13	16.84	16.80	16.65	16.41	16.35	16.08	16.07	16.03	15.90	15.84
	2003	2018	1969	1958	2009	2000	1986	2001	2007	2002	1968	1993

Слика 1: графички приказ загрејаности ваздуха просечног дана маја од 1951 године, плавом. 12-годишњи покретни средњак за цијелу Српску 1952-2018 црвеном.

Вишегодишња тренд линија (12-годишњи покретни средњак) над периодом 1951-2018 показује значајно растући тренд од 2000-2010 послије чега је услиједио значајан пад 2015 (2004-2015).

Најзаступљенији тип времена, према класификацији на основу перцентила средње температуре ваздуха : *екстр* топло. Највиша дневна темпеартура Тмакс 22.3 °C (31. мај Чемерно) до 33.2 °C (30. мај Вишеград). Најнижа дневна темпеартура Тмин 1.2 °C (18 мај Калиновик) до 10 °C (17. мај Србац).

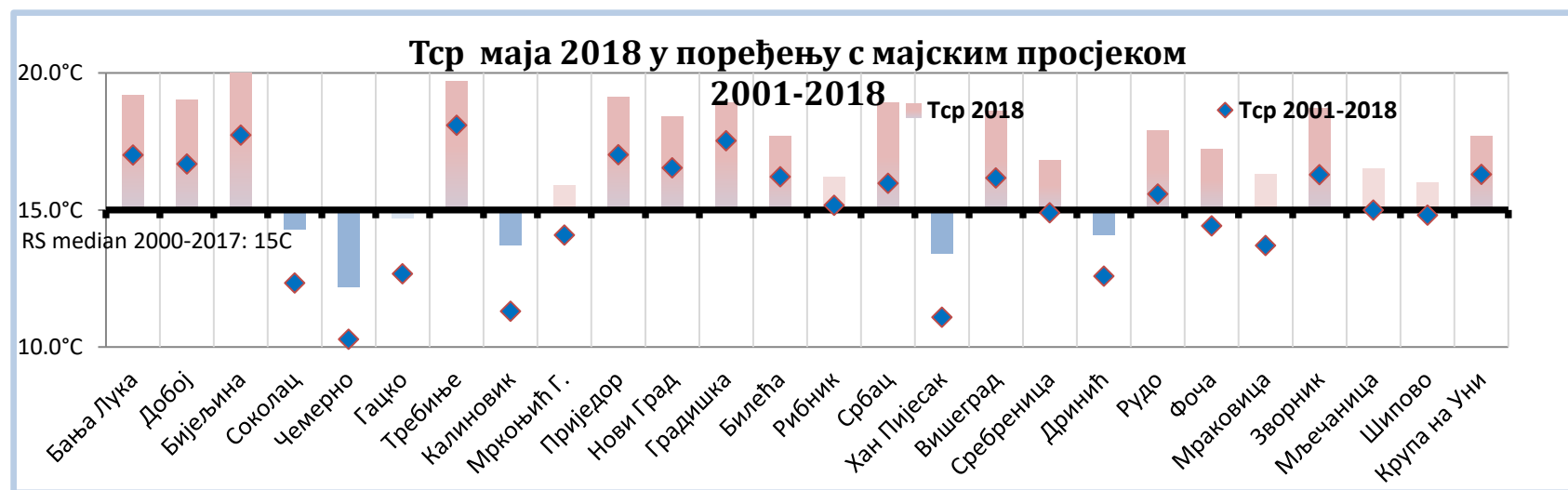
Средња температура ваздуха из термина у 7,14,21ч (Тср) износила је од 12 °C (Чемерно) до 20 °C (Бијељина) ; Љетњих дана је било до 27 (Вишеград) а тропских до 7 дана (Зворник).

Осредњено за цијелу Републику, Тср овог мјесеца текуће године, износи 17.1 °C што је за 2.7 °C топлије од просјека 1951-2017 (14.4 °C) .

Међу седам најтоплијих година спадају: 2003 (17.7 °C) 2018 (17.13 °C) 1969 (16.84 °C) 1958 (16.80 °C) 2009 (16.65 °C) 2000 (16.41 °C) 1986 (16.35 °C)

Међу седам најхладнијих година спадају: 1991 (10.7 °C) 1980 (11.37 °C) 1957 (11.81 °C) 1970 (11.90 °C) 1978 (12.24 °C) 1974 (12.40 °C) 1987 (12.55 °C)

Табела 2 и график на слици 3 детаљније описује термичке особености са основним статистичким параметрима средње температуре ваздуха (Тср) на станицама Републике Српске. Екстремне временске прилике показује табела 3. и график на слици 4 на крају извјештаја, гдје је графички приказана расподјела вјероватноће с повратним периодом Тср.

Слика 3: графички приказ средње температуре ваздуха 05-2018 у Републици Српској

Табела 3: екстремне дневне температуре маја 2018, Република Српска

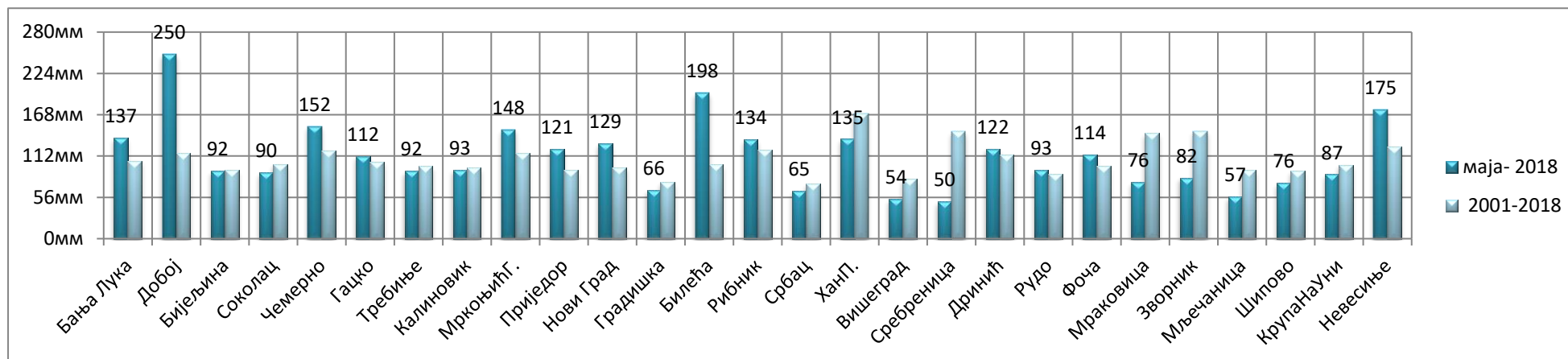
Тмин	Тп	средња вр.	макс	датум макс	мин	датум мин	Тмакс	Тх	средња вр.	макс	датум макс	мин	датум мин	TX>= 25	TX>=30
		<i>mean</i>	<i>max</i>	<i>date of max</i>	<i>mini</i>	<i>date of min</i>			<i>mean</i>	<i>max</i>	<i>date of max</i>	<i>mini</i>	<i>date of min</i>	<i>SU25</i>	<i>TR30</i>
Бања Лука		13.1	18.4	28	7.9	17	Бања Лука		26.1	31.1	31	21.4	6	19.0	3.0
Добој		13.0	15.9	27	8.5	17	Добој		26.0	30.1	31	21.9	15	21.0	2.0
Бијељина		13.1	17.0	26	8.6	8	Бијељина		26.6	31.2	31	21.0	6	22.0	4.0
Соколац		7.6	12.2	7	2.7	20	Соколац		21.5	26.0	28	16.7	15	4.0	0.0
Чемерно		8.1	12.8	30	3.4	16	Чемерно		17.6	22.3	31	11.2	16	0.0	0.0
Гацко		8.6	13.8	30	3.3	18	Гацко		21.2	25.8	29	14.7	16	3.0	0.0
Требиње		15.0	19.0	30	9.8	17	Требиње		25.9	30.8	27	19.2	15	20.0	1.0
Калиновик		7.8	11.8	26	1.2	18	Калиновик		19.5	24.5	31	14.0	15	0.0	0.0
Мркоњић Г.		11.0	15.4	26	5.7	17	Мркоњић Г.		23.2	27.8	31	17.4	6	9.0	0.0
Приједор		12.7	17.2	28	7.4	17	Приједор		26.3	31.9	28	21.7	6	21.0	4.0
Нови Град		13.0	17.0	30	7.8	17	Нови Град		25.3	30.4	31	20.8	14	16.0	2.0
Градишка		13.2	17.0	27	7.8	17	Градишка		25.4	30.2	31	20.4	15	18.0	1.0
Билећа		11.8	16.0	30	7.4	18	Билећа		24.5	28.4	27	18.2	16	18.0	0.0
Рибник		9.3	13.4	26	4.7	18	Рибник		24.1	29.0	31	19.2	16	11.0	0.0
Србац		13.4	17.4	28	10.0	17	Србац		25.6	30.8	31	20.7	16	18.0	3.0
Хан Пијесак		8.7	12.8	26	4.4	17	Хан Пијесак		19.4	23.6	2	14.9	15	0.0	0.0
Вишеград		11.9	15.1	27	7.20	17	Вишеград		27.9	33.2	30	22.8	6	27.0	6.0
Сребреница		11.5	14.4	26	9.0	9	Сребреница		24.3	29.0	31	18.4	6	14.0	0.0
Дринић		9.2	13.1	28	5.0	17	Дринић		20.8	26.5	29	13.5	18	3.0	0.0
Рудо		11.3	14.4	5	6.1	17	Рудо		26.4	30.8	30	21.8	14	20.0	4.0
Фоча		13.7	16.8	30	9.6	17	Фоча		25.1	29.6	31	20.0	16	14.0	0.0
Мраковица		13.1	18.4	30	7.4	15	Мраковица Коз.		20.2	24.8	29	2.2	12	0.0	0.0
Зворник		13.4	17.2	29	8.0	2	Зворник		27.2	31.4	1	22.6	16	22.0	7.0
Б.Мљечаница		13.2	16.8	28	9.0	18	Б.Мљечаница		24.3	30.0	31	21.0	11	12.0	1.0
Шипово		9.8	15.0	26	2.8	17	Шипово		23.7	29.0	29	17.4	6	11.0	0.0
Крупа на Уни		12.0	16.2	28	8.2	16	Крупа на Уни		23.10	28.0	31	19.0	16	8.0	0.0
ОР		7.6	11.8	26	1.2	18	ОР		17.6	22.3	31	2.2	12	0.0	0.0
		<i>Соколац</i>	<i>Калиновик</i>		<i>Калиновик</i>				<i>Чемерно</i>	<i>Чемерно</i>		<i>Мраковица</i>		<i>Чемерно</i>	<i>Соколац</i>
1Р		15.0	19.0	30	10.0	17	1Р		27.9	33.2	30	22.8	6	27.0	7.0
		<i>Требиње</i>	<i>Требиње</i>		<i>Србац</i>				<i>Вишеград</i>	<i>Вишеград</i>		<i>Вишеград</i>		<i>Вишеград</i>	<i>Зворник</i>

КОЛИЧИНА ПАДАВИНА МАЈА 2018

табела 4

Кол.падав. PRCP	укупна кол.пад 2018 PRCP	дневни макс RX1day	датум макс date of max	перцентил P	категорија P-categ.	2001- 2018 prec2001- 2018	ИНДЕКС SPI	суф/деф% trend(%)	%пад од норм %PRCP	П>1 R1	П>10 R10	П>20 R20	П>30 R30	интензитет sdI
Бања Лука	137	61.1	6	0.77	влажно	105	0.72	30	130	9	4	3	1	15.2
Добој	250	71.3	6	0.99	екстр влажно	115	2.51	116.9	217	9	7	5	3	27.8
Бијељина	91.7	28	26	0.49	око нормале-	93	-0.02	-0.9	99	10	3	1	0	9.2
Соколац	89.5	18.1	14	0.42	око нормале-	101	-0.21	-11.4	89	14	1	0	0	6.4
Чемерно	152	29.2	24	0.71	нормално (мало влаж)	120	0.56	27.4	127	13	5	3	0	11.7
Гацко	112	22.3	4	0.55	око нормале+	104	0.13	8	108	11	6	1	0	10.2
Требиње	92	27.7	4	0.46	око нормале-	98	-0.10	-6.4	94	8	3	1	0	11.5
Калиновик	93	18.1	6	0.48	око нормале-	96	-0.05	-2.9	97	10	4	0	0	9.3
МркоњићГ.	148	54.3	24	0.73	нормално (мало влаж)	115	0.62	28.2	128	10	4	3	1	15
Приједор	121	51.4	15	0.71	нормално (мало влаж)	93	0.54	30	130	8	3	2	1	15.1
Нови Град	129	33.9	23	0.80	влажно	96	0.86	34	134	11	6	1	1	11.7
Градишка	65.6	20.5	6	0.38	око нормале-	76	-0.29	-14.2	86	10	2	1	0	6.6
Билећа	198	48.5	24	0.95	врло влажно	100	1.66	97.3	197	15	7	3	2	13.2
Рибник	134	21.8	29	0.61	око нормале+	120	0.27	11.9	112	13	6	3	0	10.3
Србац	64.9	22.1	5	0.38	око нормале-	75	-0.30	-12.9	87	10	2	1	0	6.5
ХанП.	135	39	24	0.31	норм (мало сувље)	170	-0.49	-20.4	80	14	4	2	2	9.6
Вишеград	53.9	14.2	13	0.20	суво	81	-0.83	-33.6	66	8	2	0	0	6.7
Сребреница	50	20.6	19	0.09	врло суво	145	-1.36	-65.4	35	8	1	1	0	6.3
Дринић	122	43.7	7	0.56	око нормале+	114	0.15	6.9	107	8	5	2	1	15
Рудо	92.6	17.2	13	0.56	око нормале+	88	0.15	5.7	106	11	4	0	0	8.4
Фоча	114	38.7	13	0.65	око нормале+	98	0.38	16.4	116	13	4	2	1	8.8
Мраковица	76	18.8	6	0.16	суво	143	-0.98	-46.5	53	8	3	0	0	9.6
Зворник	82.3	25.5	14	0.19	суво	146	-0.88	-43.5	57	9	3	1	0	9.1
Мљечаница	57	13.6	14	0.24	суво	93	-0.69	-38.6	61	9	3	0	0	6
Шипово	76	14.6	30	0.32	норм (мало сувље)	92	-0.46	-18	82	13	2	0	0	5.8
КрупаНаУни	87	21	6	0.40	око нормале-	100	-0.25	-13	87	12	4	1	0	7.3
Невесиње	175	23.5	22	0.78	влажно	125	0.76	39.6	140	14	6	4	0	12
ОР	50.3 Сребреница	13.6 Мљечаница	14	0.1 Сребреница	врло суво,суво Средње,Доње Подриње	74.5 Србац	-1.4 Сребреница	-65.4 Сребреница	34.6 Сребреница	8.0 Требиње	1.0 Соколац	0.0 Соколац	0.0 Бијељина	5.8 Шипово
0,5P	93 Калиновик	24 Невесиње	0.5 Бијељина	око нормале+ највећи дио Српске	100 Билећа	0.0 Бијељина	-0.9 Бијељина	99 Бијељина	10.0 Бијељина	4.0 БањаЛу	1.0 Бијељина	0.0 Бијељина	9.6 Мраковица	
1P	250 Добој	71.3 Добој	6 Добој	1.0 Добој	екстр влажно, влажно Романија, западна РС	170 ХанП.	2.5 Добој	117 Добој	217 Добој	15.0 Билећа	7.0 Добој	5.0 Добој	3.0 Добој	27.8 Добој

Средња мјесечна количина падавина за територију Српске око нормале (107мм, просјек 111мм, 0.52перцентил. Укупна мјесечна количина падавина се кретала од 50 мм Сребреница до 250 Добој (2.2 пута више од мјесечног просјека). Детаљније у горњој табели бр 4.

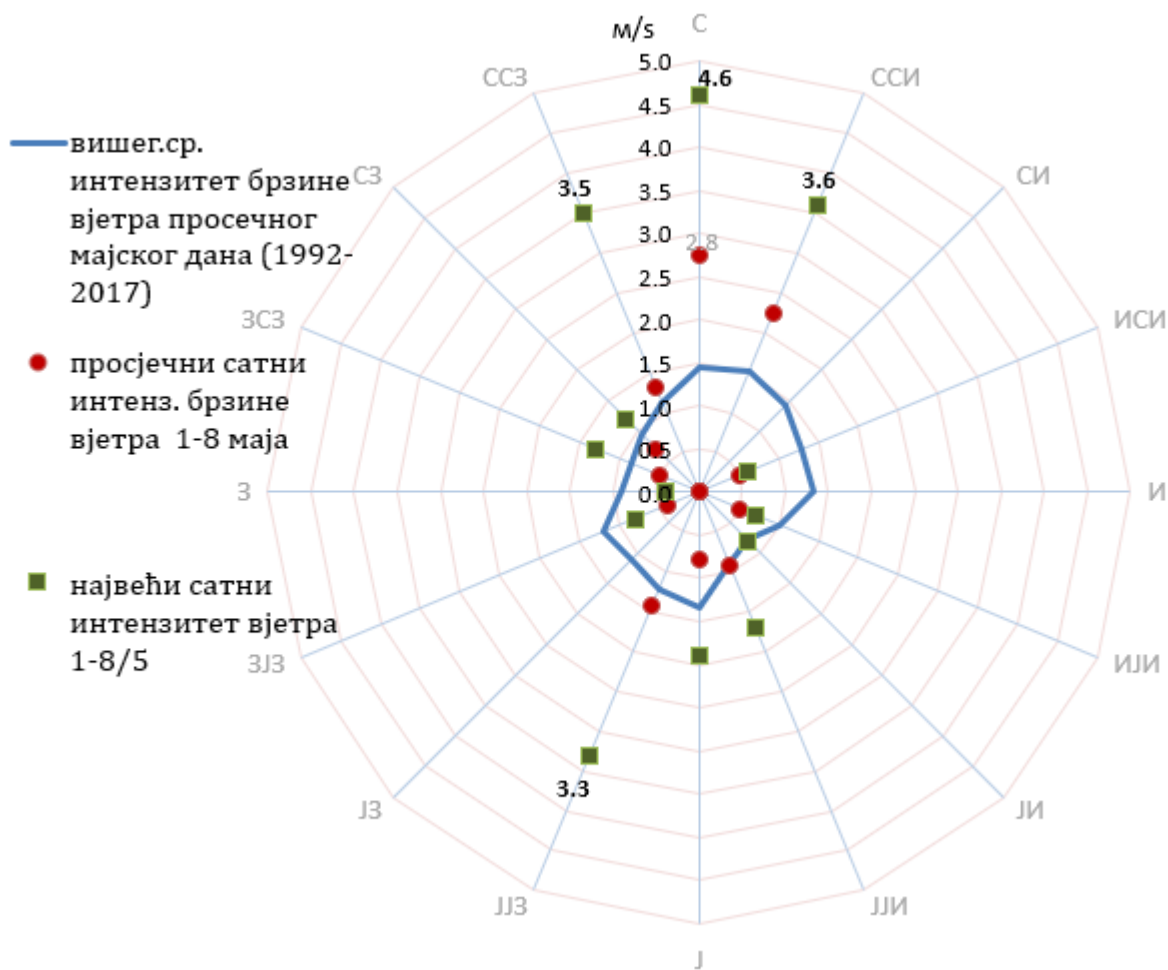

Највећа количина падавина током прве декаде маја- 2018 измјерена је у Добоју 121 мм, у другој у Билећи 62 мм, а у трећој декади у МркоњићГ. 92 мм.

Највећа **дневна** количина падавина је била у Добоју (71 мм) 6. дана маја. Распон интензитета се кретао од 5.82мм у Шипову до 28 у Добоју (интензитет као количник укупне суме падавина и броја дана с кишом) гдје су падавине биле најинтензивније. Добој је регистровао перцентил максималан у Српској, 1.

Број дана с падавинама кретао се од 9 у Зворнику до 20 у Билећу, док су количине веће од 20 и 30мм регистроване у Добоју 5 , односно 3 дана. У поређењу са новијим просеком 2000-2018 ове падавине су у категорији врло суво (Сребреница) до екстр влажно (Добој). Стандардизовани индекс падавина је био у распону од -1.36 Сребреница до 2.51 Добој што означава дефицит од -0.654% измјерено на станици Сребреница а суфицит од 116.9 % у Добоју, у односу на просјек 2000-2018тј перцентиле 0.09 односно и 0.99.

У Бањој Луци је двапут регистрован град.

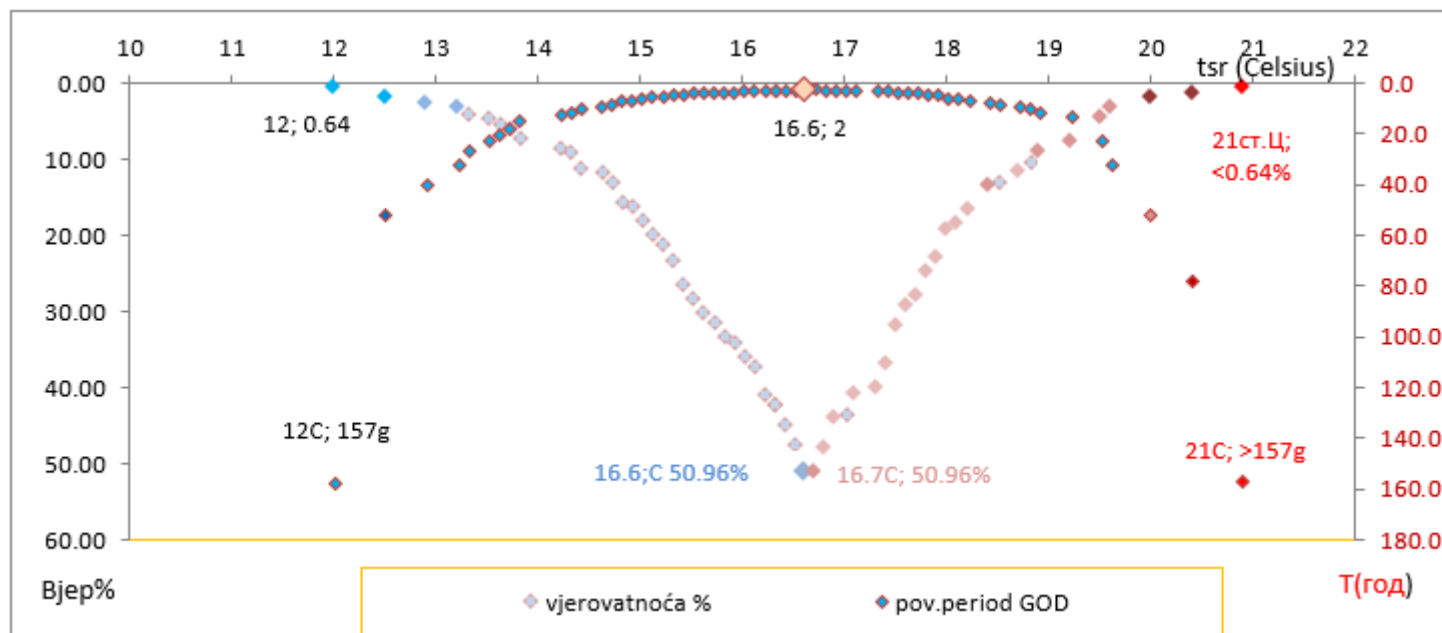

Ружа интензитета брзине вјетра

Бањалука 1-8 маја

На основу анемографских (сатних) мјерења, у данима око 5-дневне кишне серије (дневни макс 61,1мм/дан) највећи просјечни сатни интензитет вјетра је био 2,75м/с из сјеверног смјера а затим из сјевер-сјеверока од 2,25м/с. Југ-југозапад и сјевер-сјеверозапад су сљедећи смјерови најјачегх просјечног сатног вјетра ове кишновјетровите серије. Најзаступљенији смјерови током ових дана појачаног вјетра су били ЗСЗ 18%, ССЗ 17% и СИИ 15% .

Четири смјера су издвојена одакле су дували најснажнији вјетрови, када је постигнута максимална сатна брзина преко 4м/с сљедећи редослједом: С (сјевер) 4.6м/с, СИИ (сјевер- сјевероисток) 3.6м/с, ЈЈЗ (југ- југозапад) 3.3м/с, ССЗ (сјевер-сјеверозапад) 3.5м/с.

сл.4: Бања Лука, расподела вјероватноће и повратног периода Тср, Мај 1862-2018

Извјештај припремио/ла:

Нада Рудан